ИНФОРМАЦИЯ
ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ МОНИТОРИНГА ЗА СЪДЪРЖАНИЕ НА НИТРАТИ В ПИТЕЙНИТЕ ВОДИ ВЪВ ВЕЛИКОТЪРНОВСКА ОБЛАСТ ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

Съдържанието на нитрати в питейните води е един от приоритетните регионални проблеми, към който е насочена дейността на инспекцията, тъй като приблизително 1/3 от жителите на област Велико Търново консумират вода от подземни водоизточници.

В началото на 2024 г. на наблюдение са подлежали 19 селища, получаващи питейна вода с наднормено съдържание на нитрати над 50 мг/л и 26 селища, получаващи питейна вода от водоизточници, застрашени от замърсяване – със съдържание на нитрати над 35 мг/л.

Анализът на данните от мониторинга на питейните води в края на 2024 г. показва следното:

- Системни и трайни отклонения по показател нитрати (над 50 мг/л) са установени в питейната вода на **17 селища** от областта, от които 16 населени места (Никюп, Стрелец, Г. Липница, Вързулица, Орловец, Иванча, Каранци, Ст. Стамболово, Страхилово, Алеково, Г. Студена, Деляновци, Червена, Камен, Лозен, Коевци) се водоснабдяват от малки зони на водоснабдяване, с разпределян обем на добиваната вода от 10 до 100 м^3/24 часа и 1 населено място (Ореш) – с обем подавана вода от 100 до 1000 м^3/24 часа. Замърсена с нитрати вода пият 2,85% (5 845 души) от жителите на областта. Спрямо предходната година относителният дял на населението от областта, консумиращо замърсена с нитрати вода намалява – от 4,74% за 2023 г. на 2,85% за 2024 г. Населението на едно селище от областта – село Каранци пие вода със средногодишно съдържание на нитрати над 100 мг/л.

- Застрашени от замърсяване с нитрати (между 35 и 50 мг/л) са питейните води в **20 селища**, с население 8 894 души (4,32% от населението на областта спрямо 5,7% за 2023 г.), от които 13 населени места (Патреш, Д. Липница, Сломер, Обединение, Полски Сеновец, Александрово, Совата, Хаджи Димитрово, Николаево, Асеново, Нова Върбовка, Виноград, Горско Калугерево) се водоснабдяват от малки зони на водоснабдяване с разпределян обем на добивана вода от 10 до 100 м^3/24 часа, 6 населени места (Сухиндол, Върбовка, Г. Сеновец, Ц. Извор, Козловец, Овча Могила) са с обем подавана вода от 100 до 1000 м^3/24 часа и 1 населено място (Д. Шивачево) е с обем подавана вода под 10 м^3/24 часа.

Във връзка с резултатите от проведения през 2024 г. мониторинг за съдържанието на нитрати в питейните води и на основание чл. 155а, ал. 3 т. 1 от Закона за водите и чл. 10, ал. 4 от Наредба №9/2001 г. на МЗ, МРРБ и МОСВ за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели, населението в 17-те селища, получаващи питейна вода с наднормено съдържание на нитрати над 50 мг/л беше информирано за здравния риск от консумацията на питейна вода с отклонения по показателя нитрати чрез изпратените от РЗИ – Велико Търново писма до кметовете на населените места, кметовете на общините и общопрактикуващите лекари.

В писмата е обърнато внимание, че повишеното съдържание на нитрати в питейните води може да причини различна по степен кислородна недостатъчност, като най-тежката проява е кърмаческата водно-нитратна метхемоглобинемия. **С цел опазване здравето на рисковия контингент от населението – деца до 1-годишна възраст, бременни жени и хора, претърпели тежки оперативни интервенции на стомашно-чревния тракт, РЗИ – Велико Търново препоръчва за питейни нужди да се използва бутилирана вода.**

Наднорменото съдържание на нитрати в питейната вода най-често е резултат от прекомерното и неправилно торене на почвата с органични и минерални торове във водосборната област на плитки подземни водоизточници, използвани за питейно водоснабдяване. Други източници на нитратно замърсяване на подземните питейни води са отпадните води от животновъдни стопанства, неорганизирани сметища, населени места без изградена канализация.

Информацията за резултатите от мониторинга, извършен от РЗИ – Велико Търново през 2024 г. за съдържание на нитрати в питейните води, включваща данни за замърсени и застрашени от замърсяване с нитрати води в населени места на територията на Великотърновска област, е изпратена на „ВиК Йовковци” ООД за предприемане на съответни действия.

В срок до 15.05.2025 г. „ВиК Йовковци” ООД следва да представи в РЗИ – Велико Търново информация относно предприетите действия за отстраняване на несъответствията с нормативните изисквания и снижаване на концентрацията на нитратите в питейните води до границата на нормата.

ОБЩИНА	СТОЙНОСТ НА НИТРАТИ ВЪВ ВОДИТЕ	
	от 35 до 50 мг/л	над 50 мг/л
Велико Търново		с. Никюп
Горна Оряховица		с. Стрелец
Златарица	с. Д. Шивачево	
Павликени	с. Патреш с. Върбовка с. Д. Липница с. Сломер	с. Горна Липница
Полски Тръмбеш	с. Обединение с. П. Сеновец	с. Вързулица с. Орловец с. Иванча с. Каранци с. Ст. Стамболово с. Страхилово
Свищов	с. Александрово с. Совата с. Х. Димитрово с. Козловец с. Овча могила	с. Алеково с. Г. Студена с. Деляновци с. Червена с. Ореш

Стражица	с. Г. Сеновец** с. Ц. Извор** с. Николаево** с. Асеново** с. Н. Върбовка с. Виноград	с. Камен с. Лозен
Сухиндол	гр. Сухиндол с. Г. Калугерово	с. Коевци
ОБЩО:	**20**	**17**

** - населени места, които получават питейна вода от една зона на водоснабдяване